Dosarul nr. 4r-4717/24 Judecătoria Hâncești (sediul Central)
4-24078851-02-4r-05112024 Judecător Natalia BERBEC

D E C I Z I E
în numele Legii

26 februarie 2026 **mun. Chișinău**

COLEGIUL PENAL AL CURŢII DE APEL CENTRU
Având în componența sa:
Președintele ședinței Eugeniu BEȘELEA
Judecători Marcel POPESCU și Vitalie BUDECI

a examinat în ordine de recurs, fără prezența părților, recursul declarat de către agentul constatator Dumitru BÎLICI, împotriva Hotărârii Judecătoriei Hâncești (sediul Central) nr. 5r–72/24 din 14 octombrie 2024, în cauza contravențională intentată prin Procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 632553 din 05.07.2024 în privința lui **Valeriu DUMITRIU** în temeiul art.236 alin.(1) Cod contravențional.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:
în procedura instanței de fond, din 17.07.2024 până la 14.10.2024;
în Curtea de Apel Centru, din 05.11.2024 până la 26.02.2026;
Procedura de notificare a părților a fost executată.

Verificând legalitatea Hotărârii atacate, pe baza materialelor din dosar, în contextul motivelor invocate de recurent, Colegiul penal al Curții de Apel Centru,

A C O N S T A T A T :

1. La data de 17 iulie 2024 în Secția evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Hâncești, (sediul Central), a fost înregistrată contestația depusă de DUMITRIU Valeriu împotriva procesului verbal cu privire la contravenție și a deciziei de sancționare din 05.07.2024 prin care a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art.236 alin.(1) Cod contravențional.

A solicitat contravenientul declararea nulă a procesului verbal cu privire la contravenție seria MAI06 nr.632553 din 05.07.2024, a anula decizia agentului constatator din 05.07.2024 aplicată lui DUMITRIU Valeriu, în mărime de 600 lei (12 u.c.), şi 3 puncte de penalizare cu încetarea procesului contravențional, în temeiul art.441 alin.(1) lit.a) Cod contravențional, din lipsa faptului contravenției.

2. *Prin Hotărârea Judecătoriei Hâncești (sediul Central) nr. 5r–72/24 din 14 octombrie 2024,* a fost admisă contestația înaintată de DUMITRIU Valeriu.

A fost încetat procesul contravențional intentat în privința lui DUMITRIU Valeriu în baza art.236 alin.(1) Cod contravențional, din motivul lipsei faptului contravenției.

3. *Nefiind de acord cu Hotărârea instanței de fond, agentul constatator Dumitru BÎLICI a declarat recurs în termenul legal, prin care solicită admiterea recursului, casarea Hotărârii Judecătoriei Hâncești (sediul Central) nr. 5r–72/24 din 14 octombrie 2024, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de fond, în alt complet de judecată.*

În motivarea recursului agentul constatator a menționat că, potrivit prevederilor art.374 alin.(2) Cod contravențional, procesul contravențional este activitatea desfășurată de autoritatea competentă, cu participarea părților şi a altor persoane titulare de drepturi şi de obligații, având ca scop constatarea contravenției, examinarea şi soluționarea cauzei contravenționale, constatarea cauzelor şi condițiilor care au contribuit la săvârșirea contravenției.

Art.385 Cod contravențional, statuează că agentul constatator este reprezentantul autorității publice care soluționează, în limitele competenței sale, cauza contravențională în modul prevăzut de prezentul cod. Potrivit prevederilor art.425 Cod contravențional, probele sânt elemente de fapt, dobândite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenței sau inexistenței contravenției, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăției şi la cunoașterea altor circumstanțe importante pentru justa soluționare a cauzei. Totodată, în conformitate cu art.440 Cod contravențional, constatarea faptei contravenționale înseamnă activitatea, desfășurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existența contravenției, de încheiere a procesului verbal cu privire la contravenție, de aplicare a sancțiunii contravenționale sau de trimitere, după caz, a dosarului în instanța de judecată sau în alt organ spre soluționare. Art.442 Cod contravențional, reiterează că procesul-verbal cu privire la contravenție este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Procesul verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezența făptuitorului sau în absența lui.

În contextul celor expuse, la constatarea încălcărilor pentru care se prevede sancțiunea privării de dreptul de a conduce mijloace de transport, agentul constatator pornește procesul contravențional, cu întocmirea actelor procesuale şi desfășoară activitatea, de colectare şi de administrare a probelor privind existența contravenției. În baza probelor acumulate, care servesc la constatarea existenței contravenției, la identificarea făptuitorului, agentul constatator întocmește procesul-verbal cu privire la contravenție, întemeindu-și acțiunile pe probele acumulate, care constituie temei de remitere a cauzei contravenționale în instanța de judecată competentă.

În contextul normelor precitate în context statuează faptul că agentul constatator, subsemnatul Dumitru BÎLICI, a respectat normele procesuale şi materiale expuse, totodată am prezentat probele acumulate în cadrul dosarului contravențional intentat împotriva cet. DUMITRIU Valeriu., care demonstrează existența faptei contravenționale.

4. ***Procedura de notificare a părților a fost executată.***

În conformitate cu art.3 alin.(1) Cod de procedură penală, în desfășurarea procesului penal se aplică legea care este în vigoare în timpul urmăririi penale sau al judecării cauzei în instanța judecătorească.

În conform art.471 alin.(1) Cod contravențional, recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezența părților.

La judecarea recursului, Colegiul Penal reieșind din modificările operate prin Legea nr.245 din 31.07.2023 „pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului de procedură penală și a Codului contravențional", în vigoare din 22.08.2023), în temeiul art.447 alin.(1), (2) Cod de procedură penală (în redacția Legii nr.245 din 31.07.2023 „pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului de procedură penală și a Codului contravențional", în vigoare din 22.08.2023), Colegiul Penal a dispus examinarea cauzei penale în ordine de recurs, în lipsa părților, fiindu-le comunicat acestora despre data, ora și locul examinării cauzei penale și cu acordarea dreptului depunerii referinței.

Fiind notificate de către instanța de recurs părțile la proces, în conformitate cu art.471 alin.(2) Cod contravențional, agentul constatator, și contravenientul au fost înștiințați legal despre data examinării recursului și despre faptul că sunt în drept să depună prin intermediul Secției monitorizare și relații publice a Curții de Apel Centru, referințe, completări la cererea de recurs, sau alte cereri/demersuri, însă acestea trebuie să parvină la instanța de recurs, cu cel puțin 1 (una) zile înainte de data ședinței de judecată. Deci, cauza contravențională se va examina în lipsa părților în procedură scrisă.

5. *Deliberând asupra motivelor invocate în recurs, verificând legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate, pe baza probelor administrate şi cercetate de prima instanţă, Colegiul penal ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de agentul constatator Dumitru BÎLICI, împotriva Hotărârii Judecătoriei Hânceşti (sediul Central) nr. 5r–72/24 din 14 octombrie 2024, cu casarea integrală a hotărârii şi dispunerea rejudecării cauzei de către instanţa de fond, în alt complet de judecată, din considerentele ce succed.*

6. În conformitate cu prevederile art.473 alin.(1) pct.2) lit.c) Cod contravențional, *după examinarea recursului, instanţa de recurs admite recursul, casând hotărârea atacată, parţial sau integral, şi dispune rejudecarea cauzei în primă instanţă dacă este necesară administrarea de probe suplimentare, dacă a constatat încălcări ale normelor de procedură privind formarea completului instanţei de judecată, privind citarea obligatorie a părţilor, privind respectarea dreptului la apărare şi a dreptului la interpret, precum şi dacă a constatat încălcări ale prevederilor art.33-35 Cod de procedură penală aplicate corespunzător.*

Conform art.466 Cod contravențional, hotărârile judecătorești contravenționale pot fi atacate cu recurs, pentru a se repara erorile de drept, în următoarele temeiuri: *d) hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau dispozitivul hotărârii redactate nu corespunde dispozitivului pronunțat după deliberare.*

Colegiul penal reține, că la judecarea cauzei instanța de fond nu a ținut cont de cerințele art.458 Cod contravențional, care prevede că la examinarea cauzei contravenționale instanța

de judecată este obligată să determine caracterul veridic al contravenției imputate, existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei, vinovăția persoanei precum şi alte circumstanțe ce au importanță la examinarea cauzei, adică să examineze cauza sub toate aspectele, complet şi obiectiv cu respectarea dreptului la un proces echitabil şi la apărare. Or, studiind materialele prezentate în coroborarea cu hotărârea primei instanțe, se constată, că instanța de judecată a examinat cauza superficial şi unilateral fără a da o apreciere obiectivă probelor din dosar.

Reieșind din prevederile art.6 al CEDO, pronunțarea de către instanțele de judecată a unor hotărâri motivate constituie una dintre garanțiile dreptului fundamental la un proces echitabil şi acesta presupune obligația instanței de judecată de a se expune în hotărârile emise asupra tuturor cerințelor pricinii, precum şi asupra argumentelor invocate de către intimat întru admiterea sau respingerea acestora (cauza Garcia Ruiz, 26). În sensul art.6 alin.(1) al Convenției, instanțele de judecată, trebuie, să indice cu suficientă claritate motivele pe care își întemeiază hotărârile, iar având în vedere caracterul determinant al concluziilor sale să precizeze noțiunile, ce implică o apreciere a faptelor supuse aprecierii.

De asemenea, noțiunea de proces echitabil impune ca instanțele de judecată să motiveze nu doar sumar hotărârea sa, ci să examineze efectiv problemele esențiale care-i sunt supuse aprecierii şi să nu se mulțumească de a proba pur şi simplu concluziile uneia dintre părți.

7. În temeiul prevederilor art.462 alin.(1) Cod contravențional, *hotărârea judecătorească trebuie să fie legală, întemeiată şi motivată*.

În continuare Colegiul relevă că, domeniul contravențional a fost asimilat „acuzațiilor în materie penală", în înțelesul european autonom al art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Analizând situația de fapt a cauzelor *Ziliberberg contra Moldovei*, hotărâre din 01.02.2005, §35 și *Anghel contra României*, hotărâre din 04.10.2007, §52, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că în aceste spețe predomină elementele care sugerează că a fost vorba de acuzații penale. Astfel, în materie contravențională au fost recunoscute garanțiile procedurale specifice materiei penale, printre care și prezumția de nevinovăție, prevăzută de art.6 §2 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Conform prevederilor art.8 alin.(2) Cod contravențional, *este supusă răspunderii contravenționale numai persoana care a săvârşit cu intenție sau din imprudență o faptă prevăzută de legea contravențională*. În temeiul prevederilor art.10 Cod contravențional, *constituie contravenție fapta - acțiunea sau inacțiunea - ilicită, cu un grad de pericol social mai redus decât infracțiunea, săvârşita cu vinovăție, care atentează la valorile sociale ocrotite de lege, este prevăzută de prezentul cod şi este pasibilă de sancțiune contravențională*.

În corespundere cu prevederile art.440 alin.(1) Cod contravențional, *constatarea faptei contravenționale înseamnă activitatea, desfășurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existența contravenției, de încheiere a procesului-verbal cu privire la contravenție, de aplicare a sancțiunii contravenționale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcționarului abilitat să examineze cauza contravențională, din cadrul*

autorității din care face parte agentul constatator, în instanța de judecată sau în alt organ spre soluționare.

Conform prevederilor art.442 alin.(1) Cod contravențional, *procesul-verbal cu privire la contravenție este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezența făptuitorului sau în absența lui*.

Astfel, calificarea faptei constituie stabilirea caracterului acesteia, încadrarea în textul de lege care o prevede şi o sancționează şi determinarea în fapta comisă, a condițiilor cerute de norma de incriminare pentru existenta acestei fapte.

8. Reieșind din materialele cauzei Colegiul penal reține că la 05.07.2024 în privința lui DUMITRIU Valeriu a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 nr. 632553 pe semnele contravenției prevăzute de art.236 alin.(1) Cod contravențional, pentru faptul precum, că la 05.07.2024 ora 12:56, pe traseul R3 Chișinău-Hâncești-Cimișlia-Basarabeasca (km.32), a depășit viteza de circulație stabilită pe sectorul respectiv de drum de 50 km/oră.

Faptele contravenientului DUMITRIU Valeriu au fost calificate de agentul constatator în baza art.236 alin.(1) Cod contravențional, *adică depășirea vitezei de circulație stabilite pe sectorul respectiv de drum de la 10 la 20 km/oră, se sancționează cu amendă de la 12 la 18 de unități convenționale cu aplicarea a 4 puncte de penalizare.*

În legătură cu faptele date i-a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 nr. 632553 din 05.07.2024, prin care DUMITRIU Valeriu a fost învinuit pentru comiterea contravenției prevăzute de art.236 alin.(1) Cod contravențional, fiindu-i stabilită o amendă contravențională în mărime de 12 unități convenționale, echivalentul sumei de 600 lei și 3 puncte de penalizare.

La data de 17 iulie 2024, DUMITRIU Valeriu în temeiul prevederilor art.448 Cod contravențional, a depus contestație împotriva deciziei de sancționare şi procesului - verbal cu privire la contravenție, întocmite în privința sa în baza art.236 alin.(1) Cod contravențional, solicitând anularea acestora ca ilegale cu dispunerea încetării procesului contravențional.

Drept consecință, instanța de fond, concluzionând că agentul constatator a întocmit procesul verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 nr. 632553 din 05.07.2024 cu încălcarea prevederilor art.443 Cod contravențional, a anulat procesul verbal cu privire la contravenție și încetat procesul contravențional, intentat în privința lui DUMITRIU Valeriu, dat fiind faptul că agentul constatator nu a depus diligență maximă în acumularea probelor care să demonstreze vinovăția contravenientului.

9. Astfel, Colegiul penal lecturând textul hotărârii recurate, în raport cu circumstanțele faptice stabilite mai sus şi ținând cont de prevederile legale aplicabile în speță, menționează că, instanța de fond nu a dat o apreciere cumulului de probe și nu a ținut cont de cerințele art.457-458 Cod contravențional, care prevăd examinarea contravenției sub toate aspectele, complet și obiectiv, clarificând circumstanțele ce au importanță pentru soluționarea justă a cauzei.

Potrivit prevederilor art.458 alin.(1) Cod contravențional, examinând cauza contravențională, instanța de judecată este obligată să determine: a) caracterul veridic al

contravenției imputate; b) existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei; c) vinovăția persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional; d) existența circumstanțelor atenuante și/sau agravante; e) necesitatea sancționării și, după caz, caracterul sancțiunii contravenționale; f) alte aspecte importante pentru soluționarea justă a cauzei.

Se subliniază că, CtEDO, în speța *Luka contra României* a evidențiat că art.6 implică faptul că deciziile instanțelor trebuie să precizeze în mod suficient motivele pe care se întemeiază, astfel încât să arate că părțile au fost ascultate și să garanteze posibilitatea unui control public al administrării justiției. Altfel spus, art.6 îi atribuie „instanței" obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor și probelor părților, cu excepția cazului în care se apreciază relevanța acestora și fără a fi înțeleasă ca implicând un răspuns detaliat pentru fiecare argument *(Van de Hurk împotriva Țărilor de Jos, pct.19-20, pct.59 și 61).* Curtea evidențiază că trebuie să se țină seama de relevanța și incidența argumentului sau motivului cu privire la care instanța nu s-a pronunțat la încheierea cauzei *(Jahnke și Lenoble împotriva Franței (dec.), nr.40490/98 și Dima împotriva României, 16.11.2006).*

Potrivit prevederilor art.425 Cod contravențional, (1) Probele sânt elemente de fapt, dobândite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenței sau inexistenței contravenției, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăției şi la cunoașterea altor circumstanțe importante pentru justa soluționare a cauzei. (2) În calitate de probe se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: procesul-verbal cu privire la contravenție, procesul-verbal de ridicare a obiectelor şi documentelor, procesul-verbal de percheziție, procesul-verbal privind cercetarea la fața locului, procesele-verbale privind alte acțiuni procesuale efectuate în conformitate cu prezentul cod, explicațiile persoanei în a cărei privință a fost pornit proces contravențional, declarațiile victimei, ale martorilor, înscrisurile, înregistrările audio sau video, fotografiile, corpurile delicte, obiectele şi documentele ridicate, constatările tehnico-ştiinţifice şi medico-legale, raportul de expertiză. (3) Aprecierea probelor se face de persoana competentă să soluționeze cauza contravențională, potrivit convingerii sale pe care şi-a format-o cercetând toate probele administrate în raport cu circumstanțele constatate ale cauzei şi călăuzindu-se de lege. (4) Nici o probă nu are valoare prestabilită. (5) Sânt admisibile probele pertinente, concludente şi utile, administrate în conformitate cu prezentul cod. (6) Nu pot fi admise ca probe datele care au fost obținute: a) prin violenta, amenințări sau prin alte mijloace de constrângere; b) prin metode ce contravin prevederilor științifice; c) prin încălcarea esențială a drepturilor şi libertăților constituționale ale persoanei, inclusiv a dreptului la apărare sau a dreptului la interpret/traducător. (6/1) În cazul contravențiilor date în competenta organelor de control de stat al activității de întreprinzător şi cea a organelor Ministerului Afacerilor Interne nu se permite ridicarea de obiecte, documente, dispozitive de stocare a datelor dacă ridicarea acestora stopează activitatea economică a persoanei. În cazul dat se purcede la efectuarea de copii şi de înregistrări foto sau video de pe documente şi dispozitive de stocare a datelor, pot fi inspectate, măsurate sau prelevate mostre din acestea, care constituie mijloc material de probă. (6/2) Copiile se realizează cu ajutorul mijloacelor tehnice şi al procedurilor adecvate, de natură să asigure integritatea informațiilor conținute de acestea, şi de un specialist care funcționează în cadrul organelor judiciare sau, după caz, din afara acestora. (6/3) În cazul prevăzut la alin.(6/1), când este imposibilă efectuarea copiilor şi a

înregistrărilor foto sau video de pe documente şi dispozitive de stocare a datelor ori posesorul acestora nu permite sau obstrucționează efectuarea acestor acțiuni, agentul constatator le ridică în scopul efectuării copiilor şi înregistrărilor foto sau video, stocării datelor, inspectării, măsurării sau prelevării de mostre, indicând în procesul-verbal întocmit elementele de individualizare a fiecărui obiect, document sau dispozitiv de stocare a datelor. Obiectele, documentele sau dispozitivele de stocare a datelor se restituie de către agentul constatator sau de autoritatea competentă de soluționarea cauzei contravenționale în cel mai scurt timp posibil, dar nu mai târziu de 3 zile lucrătoare din momentul ridicării acestora. (7) Procesului contravențional, în partea ce ține de declarații, se aplică în mod corespunzător prevederile Codului de procedură penală cu privire la mijloacele de probă şi la procedeele probatorii, cu excepțiile prevăzute de prezentul cod.

10. Colegiul penal, analizând hotărârea contestată, constată că instanța de fond nu a motivat în mod riguros soluția de încetare a procesului contravențional, omițând să examineze și să ia în considerare toate circumstanțele relevante ale cauzei. O astfel de motivare lacunară contravine cerințelor de fond ale unei hotărâri judecătorești și afectează legalitatea și temeinicia soluției pronunțate, or potrivit materialelor cauzei, inclusiv procesului-verbal al ședinței de judecată, instanța de fond a procedat la cercetarea materialelor și înscrisurilor prezentate de agentul constatator, în ședință publică, oferindu-le participanților posibilitatea de a formula explicații cu privire la conținutul acestora.

Cu toate acestea, instanța a examinat inclusiv probele foto anexate la dosarul contravențional, probe din care reiese clar că conducătorul auto, DUMITRIU Valeriu**,** conducea vehiculul de model ***** cu n/î ***** cu o viteză de 64 km/h. În consecință, Colegiul apreciază că instanța de fond a emis o concluzie eronată și pripită privind presupusa nedovedire a vinovăției contravenientului de către agentul constatator. Aceasta, în condițiile în care procesul-verbal de constatare a contravenției a fost întocmit cu respectarea cerințelor legale de fond și formă, fiind astfel valabil și apt să producă efecte juridice**.**

Colegiul notează că procesul verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 632553 din 05.07.2024 a fost întocmit în prezența făptuitorului DUMITRIU Valeriu care la semnat, iar la rubrica „nr.18” a indicat că *nu este de acord*.

Concomitent, se atestă că agentul constatator a descris în conținutul actelor contestate fapta contravențională, însă urma ca instanța de judecată să constate dacă învinuirea a fost formulată cu suficientă precizie, astfel încât să permită contravenientului să decidă asupra conduitei sale și să prevadă, în mod rezonabil, în funcție de circumstanțele cauzei, consecințele acestei conduite.

Referitor la pretinsa omisiune a agentului constatator de a indica în conținutul procesului verbal cu privire la contravenție, date care normă materială (Lege) a fost încălcată de făptuitor, Colegiul notează că la rubrica „ *prin ce a comis contravenția prevăzută la art. ”* este indicat încadrarea juridică a faptei, norma materială contravențională şi indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenției, prin urmare, mențiunile date nu pun la îndoială temeinicia și legalitatea procesului-verbal cu privire la contravenție și nu influențează în mod decisiv fondul cauzei.

Este cert că în rubrica nr.6 a procesului-verbal este menționată norma materială – art.236 alin.(1) Cod contravențional – care reflectă atât norma legală aplicabilă, cât și

caracteristicile faptei imputate, or Regulamentul Circulației Rutiere, adoptat prin Hotărârea Guvernului nr.357 din 13.05.200945, în pct.47 pct.1) lit.a), limitele maxime de viteză a vehiculelor pe drumurile publice sânt: a) în localități – 50 km/h, pe teritoriile adiacente instituțiilor de învățământ, spitalelor, parcurilor, centrelor istorice ale orașelor –30 km/h, în zonele rezidențiale și teritoriile adiacente drumului – 20 km/h, iar în zonele pietonale – 5 km/h. Potrivit pct.47 pct.1) lit.b) al Regulamentului de Circulație Rutieră aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 357 din 13.05.2009, limitele maxime de viteză a vehiculelor pe drumurile publice sânt: b) în afara localităților: 110 km/h – pe drumurile semnalizate prin indicatorul 5.4; 90 km/h − pe celelalte drumuri.

Prin urmare, cele reținute de instanța de judecată nu pot duce la concluzia că învinuirea formulată este una vagă, întrucât nu afectează în mod esențial fondul cauzei. De menționat că procesul-verbal de constatare și a contravenției este un act administrativ cu caracter individual și se va bucura de prezumția de veridicitate aplicabilă actelor administrative, în măsura în care a fost întocmit legal. *După cum rezultă din analiza de mai sus, procesul verbal a fost întocmit cu respectarea tuturor dispozițiilor legale, astfel încât consemnările făcute de către agentul constatator în cuprinsul acestuia referitoare la situația de fapt beneficiază de prezumția veridicității.*

Respectiv din probele foto anexate la dosarul contravențional, probe din care reiese clar că conducătorul auto, DUMITRIU Valeriu se deplasa pe traseul R3 Chișinău-Hâncești-Cimișlia-Basarabeasca (km.32), depășind viteza în localitate, deplasându-se cu viteza de 64 km/h,. În consecință, Colegiul apreciază că instanța de fond a emis o concluzie eronată și pripită privind presupusa nedovedire a vinovăției contravenientului de către agentul constatator. Aceasta, în condițiile în care procesul-verbal de constatare a contravenției a fost întocmit cu respectarea cerințelor legale de fond și formă, fiind astfel valabil și apt să producă efecte juridice.

11. Sub aspectul temeiniciei procesului-verbal și a deciziei contestate, instanța evidențiază că forța probantă a acestora în cauzele contravenționale este lăsată la latitudinea fiecărui sistem de drept, putându-se reglementa importanța fiecărui mijloc de probă, însă instanța are obligația de a respecta caracterul echitabil al procedurii în ansamblu atunci când administrează și apreciază probatoriul (cauza Bosoni împotriva Franței, hotărârea din 7 iunie 1999).

Concomitent, în jurisprudența sa, Curtea Europeană a menționat că articolul 6 § 1 din Convenție garantează dreptul la un proces echitabil, însă acesta nu stabilește reguli precise privind admisibilitatea probelor (a se vedea, de exemplu, Schenk împotriva Elveției, 12 iulie 1988, § 46 și Lhermitte împotriva Belgiei [MC], 29 noiembrie 2016, § 83), iar prin urmare, întrebarea la care trebuie să se răspundă este dacă procedura în ansamblu a avut un caracter echitabil (Svetina împotriva Sloveniei, 22 mai 2018, § 43).

Respectiv, pentru a determina dacă procedura în ansamblu a fost echitabilă, trebuie să se aibă în vedere dacă dreptul la apărare a fost respectat, iar în particular, trebuie să se examineze dacă persoanei i-a fost oferită posibilitatea de a contesta autenticitatea probelor și de a se opune utilizării acestora (a se vedea Zhang împotriva Ucrainei, 13 noiembrie 2018, § 57), condiții care în accepțiunea instanței de recurs au fost respectate în acest caz. În aceste condiții**,** hotărârea instanței de fond nu reflectă în mod corespunzător toate circumstanțele

invocate în cursul judecării cauzei de către agentul constatator și nu evidențiază o analiză completă și riguroasă a probelor administrate, în ansamblul și complexitatea lor.

Soluția pronunțată de prima instanță nu corespunde exigențelor prevăzute de art.462 Cod contravențional, întrucât aprecierea instanței conform căreia acele poze anexate la materialele cauzei nu confirmă pretinsa contravenție, pe motiv că nu a fost prezentat mijlocul de administrare și mijlocul tehnic prin care au fost obținute, este considerată de Colegiul penal ca fiind neîntemeiată. Faptul că agentul nu a indicat concret mijlocul prin care au fost realizate fotografiile nu conduce automat la excluderea probei, mai ales în condițiile în care pozele anexate redau cu claritate modelul automobilului, numărul de înmatriculare și viteza cu care se deplasa – respectiv cu 70 km/h. În plus, agentul constatator a confirmat că fotografiile corespund originalului, fapt ce consolidează veridicitatea acestora ca probă în cauză.

Instanța a reținut că fotografia nu indică cine, unde și în ce condiții a fost realizată, cu ce utilaj, și nu este susținută de acte procedurale. Această critică nu este întemeiată, or fotografia a fost obținută și anexată la dosar *în cadrul procedurii legale de constatare contravențională*, fiind parte integrantă a procesului-verbal. Conform art.445 Cod contravențional, probele obținute de agentul constatator, inclusiv fotografiile, au valoare probatorie dacă servesc la demonstrarea contravenției și sunt realizate în condițiile legii. Nu este obligatoriu ca fiecare probă foto să fie însoțită de un proces-verbal separat de ridicare sau examinare, atâta timp cât aceasta este inclusă și descrisă în procesul-verbal întocmit de agentul constatator, care are caracter oficial și prezumție de veridicitate. Mai mult, fotografia, însoțită de detaliile tehnice ale utilajului și de buletinul metrologic, constituie dovadă suficientă și legală a faptului comiterii contravenției, mai ales că art.443 alin. (8) Cod contravențional recunoaște mijloacele tehnice certificate ca probe legale.

La fel Colegiul notează că contravențiile constatate prin mijloace tehnice certificate nu necesită depoziții ale martorilor sau ridicarea obiectelor pentru a demonstra fapta; legea prevede expres că ***procesul-verbal întocmit în temeiul mijloacelor tehnice certificate constituie probă legală și suficientă*** (art.443 alin.(8) Cod contravențional). Necesitatea altor probe devine irelevantă atunci când fapta este constatată automat, obiectiv, cu mijloace certificate, conform legislației în vigoare.

Prin urmare buletinul de verificare metrologică conferă validitate și legalitate utilajului folosit, având astfel valoare probatorie direct, fotografia anexată la dosar, însoțită de procesul-verbal și datele utilajului, constituie probă legală, pertinentă și concludentă iar criticile instanței referitoare la lipsa altor probe sunt neîntemeiate, întrucât contravenția a fost constatată cu ajutorul mijloacelor tehnice certificate, conform art.443 alin.(8) Cod contravențional, care stabilește expres că aceste probe sunt suficiente pentru a stabili săvârșirea contravenției.

12. Cu referire la argumentul instanței potrivit căruia înregistrarea ar fi fost efectuată cu încălcarea prevederilor art.425 alin.(6) lit.c) Cod contravențional, susținând că ar fi fost efectuată în afara razei de acțiune a indicatorului 5.30 și că nu ar fi informat contravenientul. Această interpretare este eronată, or prezența sau absența indicatorului „Atenție radar” nu influențează existența contravenției. Limitele de viteză sunt stabilite de Regulamentul Circulației Rutiere (RCR), Punctul 47.(1), care prevede că în localități viteza maximă admisă

este de 50 km/h, iar pentru anumite sectoare semnalizate corespunzător poate fi majorată până la 90 km/h.

În speță, contravenientul s-a deplasat cu 64 km/h într-o zonă unde limita legală era de 50 km/h, astfel încălcând expres normele Regulamentului Circulației Rutiere. Faptul că indicatorul „Atenție radar" nu era instalat pe sectorul respectiv nu anulează comiterea contravenției.

Instanța a apreciat că înregistrarea video/foto ar fi efectuată în afara razei de acțiune a indicatorului și că astfel contravenientului i-ar fi fost încălcat dreptul la viața intimă și privată, și această concluzie Colegiul o apreciază ca fiind neîntemeiată, or înregistrările video/foto efectuate în cadrul controlului traficului rutier au *caracter public și obiectiv*, realizate în scopul aplicării legislației rutiere și protecției siguranței publice. Potrivit art.443 alin.(8) Cod contravențional, constatările efectuate cu ajutorul mijloacelor tehnice certificate și omologate, inclusiv camere video/foto, constituie probe legale și prezumate corecte, iar dreptul la viața privată și intimă reglementat de art.28 din Constituție nu este absolut și poate fi limitat în conformitate cu legea pentru protejarea interesului public, inclusiv siguranța traficului rutier. În speță, măsura de constatare nu a vizat colectarea de informații private, ci doar controlul legal al circulației publice.

Mai mult ca atât imaginea foto a fost efectuată cu utilizarea mijlocului tehnic special LTI 20/20 TruCAM II care este reglementată de actele normative interne ale autorității competente, precum și de instrucțiunile aprobate în temeiul Legea nr. 320/2012 privind activitatea Poliției și statutul polițistului. Potrivit acestora, polițiștii desemnați în serviciu rutier, instruiți corespunzător, au dreptul și obligația de a utiliza mijloace tehnice certificate și verificate metrologic pentru constatarea contravențiilor. Respectiv conform art.443 alin.(8) Cod contravențional al Republicii Moldova, constatările efectuate cu ajutorul mijloacelor tehnice certificate, omologate și verificate metrologic se prezumă corecte și exacte și constituie probe legale. Această prezumție operează în favoarea legalității actului întocmit de agentul constatator și nu este condiționată de prezentarea suplimentară a unor acte interne privind instruirea sau autorizarea individuală, în absența unor indicii concrete de nelegalitate.

Instanța a reținut că încadrarea juridică a faptei nu ar fi suficient de explicită, susținând că procesul-verbal ar fi vag, deoarece ar indica doar limitele de viteză și posibilitatea majorării acestora, fără a preciza ce prevederi ale Regulamentului circulației rutiere au fost încălcate. Această concluzie nu este una eronată, or agentul constatator a indicat în procesul-verbal cu privire la contravenție toate elementele esențiale ale faptei, respective ***data și ora***: 05.07.2024, ora 12:56, ***locul comiterii contravenției***: pe traseul R3 Chișinău-Hâncești-Cimișlia-Basarabeasca, km 32, ***fapta concretă***: depășirea vitezei maxime admise de 50 km/h pe sectorul respective și ***încadrarea juridică***: contravenția prevăzută la art.236 alin.(1) Cod contravențional.

Prin urmare, procesul-verbal menționează explicit depășirea vitezei maxime legale pe un sector determinat de drum, ceea ce constituie elementul definitoriu al contravenției de la art.236 alin.(1) Cod contravențional. Prin urmare, nu este necesară repetarea integrală a tuturor prevederilor Regulamentului circulației rutiere, deoarece acestea sunt deja reglementări de aplicare generală, iar indicarea vitezei depășite și a locului comiterii faptei permite identificarea concretă a contravenției. Respectiv, concluzia potrivit căreia încadrarea

juridică nu ar fi suficient de explicită este neîntemeiată și nu afectează legalitatea constatării contravenției.

Totodată, trebuie subliniat că agentul constatator este un organ abilitat, investit prin lege cu competența și autoritatea de a constata contravențiile și de a întocmi procesele-verbale de constatare. În această calitate, actele și probele administrate de agentul constatator se bucură de prezumția de legalitate și veridicitate până la proba contrarie. Această prezumție este esențială pentru buna desfășurare a procesului contravențional, întrucât recunoaște competența organului autorizat și garantează stabilirea adevărului material în mod corect și echitabil.

În consecință, instanța de fond a făcut o interpretare eronată a normelor legale, diminuând nejustificat forța probatorie a procesului-verbal întocmit legal or, cu privire la starea de fapt fixată de agentul constatator și în corespundere cu art.425 alin.(2), (3), (4), (5) Cod contravențional, acest fapt a fost confirmat prin probe pertinente, concludente și utile cazului contravențional.

Astfel, probele acumulate de agentul constatator, inclusiv fotografiile anexate la procesul-verbal, trebuie considerate legale și admisibile în cauză, cu excluderea lor doar dacă partea contestatoare reușește să demonstreze contrariul, adică că acestea au fost obținute în mod ilegal, falsificate sau că nu reflectă realitatea faptică. În lipsa unor astfel de dovezi, instanța este ținută să dea greutate probelor administrate de agentul constatator, iar respingerea lor fără temei justificat încalcă principiul legalității probelor și afectează actul de justiție.

13. Prin urmare, instanța de fond s-a limitat la un formalism excesiv**,** omițând să examineze în mod efectiv relevanța probelor în raport cu fapta reținută, ceea ce impune reanalizarea cauzei prin prisma exigențelor unei motivări temeinice și complete**.** Instanța nu a verificat cu rigurozitate circumstanțele în care a fost întocmit procesul-verbal, ceea ce denotă o abordare formalistă și superficială a cauzei, fără a respecta obligația de a analiza toate probele relevante. Prin urmare, soluția instanței este eronată, deoarece aceasta a formulat o concluzie bazată pe o evaluare incompletă și eronată a probelor, ceea ce a condus la adoptarea unei soluții insuficient fundamentate și argumentate, și nu reflectă toate circumstanțele invocate la judecarea cauzei de către agentul constatator, respectiv nu se atestă o analiză serioasă din partea instanței a tuturor probelor prezentate în complexitatea lor. Instanța de fond ar fi trebuit să analizeze dacă, în raport cu probele administrate și prezentate de agentul constatator, inclusiv probele foto, se constată vinovăția contravenientului pentru săvârșirea contravenției reținute – respectiv, depășirea vitezei în localitate, deplasându-se cu viteza de 64 km/h.

Reieșind din constatările primei instanțe, Colegiul Penal conchide că, hotărârea primei instanțe este bazată pe argumente superficiale nefiind dat un răspuns cert privind temeiul de încetarea a procesului contravențional intentat în privința lui DUMITRIU Valeriu în baza art.236 alin.(1) Cod contravențional. Or, instanța de fond a expus circumstanțele de fapt ale cauzei fără a da o aprecierea acțiunilor și probelor prezentate de către agentul constatator, ba mai mult o simplă invocare a prevederilor legale nu constituie o hotărâre motivată prin prisma art.462 Cod Contravențional, iar temeiurile indicate în hotărârea respectivă, vin în contradicție cu materialele cauzei și circumstanțele stabilite la caz.

În consecință, Colegiul penal reține că, instanța de fond nu a ținut cont de circumstanțele invocate de agentul constatator și nu a dat răspuns la cele mai importante obiecții ale acestuia vizavi de cauza examinată. Toate aceste circumstanțe pun la îndoială faptul că instanța de fond ar fi pătruns în esența cauzei și că ar fi examinat cauza obiectiv și multiaspectual.

Colegiul consideră că instanța de fond urma să examineze cauza contravențională sub toate aspectele, să cerceteze probele acumulate de agentul constatator. Aceste fapte constituie o neglijare a prevederilor art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, întrucât, Convenția impune obligația oricărei instanțe de a indica suficient de clar motivele pe care s-a sprijinit. Această exigență, care contribuie la garantarea respectării principiului bunei administrări a justiției, nu poate fi întotdeauna înțeleasă ca impunând formularea unui răspuns detaliat pentru fiecare argument al părților. Instanțele naționale sunt obligate să-și motiveze deciziile, ceea ce nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat la fiecare argument, dar ca o obligație de a se pronunța asupra problemelor cele mai importante ridicate în speță *(a se vedea în acest sens cauza Ruiz Torija și Hiro Balani împotriva Spaniei, hotărârea din 09.12.1994, sau Grigore Vlasia Vasilescu împotriva României, hotărârea din 06.06.2006).*

Respectiv, circumstanțele stabilite supra, combat concluzia primei instanțe, ceea ce denotă că instanța de fond nu și-a motivat corespunzător soluția. Elucidarea tuturor împrejurărilor menționate are o mare importanță la examinarea corectă a cauzei, ceea ce instanța de judecată nu a efectuat, prin ce au fost ignorate normele dreptului procedural și dreptul la un proces echitabil, care neapărat servește drept temei pentru anularea hotărârii atacate și remiterea cauzei la o nouă examinare, în aceiași judecătorie, în alt complet de judecată.

În acest context, instanța de recurs reiterează că instanța de fond este obligată să se pronunțe asupra tuturor argumentelor invocate de participanții la proces. Or, neexpunerea asupra unei cerințe, se egalează cu faptul că nu au fost auzite părțile. Conform practicii CEDO, în cauza Fomin împotriva Moldovei, Cererea nr. 36755/06, Curtea a statuat că: „Rolul unei Decizii motivate este să demonstreze părților că ele au fost auzite. Mai mult, o Decizie motivată oferă părților posibilitatea de a o contesta precum și posibilitatea ca Decizia să fie revizuită de către o Instanță de Recurs”. Doar prin adoptarea unei decizii motivate, poate avea loc un control public al administrației Justiției (c.f. Hirvisaari împotriva Finlandei, nr. 49684/99, parag. 30, 27.09.2001).

La judecarea cauzei instanța de fond urmează să țină cont de cerințele art.458 Cod contravențional, care prevede că, „la examinarea cauzei contravenționale instanța de judecată este obligată să determine caracterul veridic al contravenției imputate, existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei, vinovăția persoanei precum și alte circumstanțe ce au importanță la examinarea cauzei, adică să examineze cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv cu respectarea dreptului la un proces echitabil și la apărare”.

Subsecvent celor enunțate, din considerentele menționate supra şi având în vedere faptul că prima instanță nu a constatat şi nu a elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, ținând cont de faptul că încălcarea normelor de drept ce a dus la soluționarea eronată a pricinii nu poate fi corectată în instanța de recurs, iar acest fapt

constituie temei de remitere a pricinii la rejudecare în prima instanță, Colegiul Penal consideră necesar de a admite recursul declarat de către agentul constatator Dumitru BÎLICI, a casa Hotărârea Judecătoriei Hâncești (sediul Central) nr. 5r–72/24 din 14 octombrie 2024 şi a remite cauza respectivă la rejudecare în prima instanță, în alt complet de judecată.

14. Conducându-se de prevederile art.473 alin.(1) pct.2) lit.c), 474 Cod contravențional, Colegiul Penal al Curții de Apel Centru, -

D E C I D E :

Se admite recursul declarat de agentul constatator Dumitru BÎLICI.

Se casează integral Hotărârea Judecătoriei Hâncești (sediul Central) nr. 5r–72/24 din 14 octombrie 2024, în cauza contravențională intentată prin Procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 632553 din 05.07.2024 în privința lui **Valeriu DUMITRIU** în temeiul art.236 alin.(1) Cod contravențional, și se remite cauza în vederea rejudecării în prima instanță, într-un alt complet de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
Judecătorul **Eugeniu BEȘELEA**

Judecătorii **Marcel POPESCU**

Vitalie BUDECI